

Atemptats del 17-A: cas tancat?

La sentència de l'Audiència Nacional no resol algunes de les incògnites plantejades per les acusacions, que ja treballen per portar la causa a jurisdiccions estrangeres

Homenatge a les víctimes del 17-A. | ACN

La sentència de l'Audiència Nacional, que condemna a penes de 53, 46 i 8 anys de presó els tres únics acusats pels atemptats de Barcelona i Cambrils, va agafar per sorpresa algunes de les acusacions. Llegides les 1.018 pàgines del veredict del controvertit magistrat Alfonso Guevera, protagonista en moltes de les sessions del judici, queda clar que el tribunal ha comprat la tesi de la Fiscalia, malgrat que les penes són més elevades que les sol·licitades pel ministeri fiscal. La condemna s'emmarca en els fets d'Alcanar, no pas en els propis atacs a la Rambla i el Passeig Marítim de Cambrils, que van deixar 16 víctimes mortals, i passa per alt o obvia alguns aspectes que per les acusacions eren clau per treure l'entrellat dels fets. El cas, per a molts, s'ha tancat en fals.

Ho deia l'alcalde de Ripoll, Jordi Munell, poca estona després de fer-se pública la resolució: "Les ferides es tanquen quan es coneix tota la veritat i la sentència no va més enllà. No s'ha volgut saber què més podia haver-hi darrere". I és que el veredict de l'Audiència Nacional considera acreditada la participació de Mohammed Houli Chemlal en els preparatius de l'atac i en la cèl·lula terrorista de Ripoll. El jove, que va sobreviure a l'explosió de la casa d'Alcanar, és qui ha rebut la pena més alta.

També es considera provat que Driss Oukabir va llogar la furgoneta per cometre l'atac a la Rambla. 46 anys de presó. El tercer, Saïd Ben Iazza, amb un paper testimonial al judici, se'l considera col·laborador amb l'organització terrorista. No va gaire més enllà. Les famílies de les

víctimes presentaran recurs.

Sobre la taula hi ha punts foscos que la sentència no aborda o dona per resultats amb pocs arguments. Un d'evident és tot el que fa referència a l'imam de Ripoll, Abdelbaki Es-Satty, a qui es considera el cervell dels atemptats i l'home que va radicalitzar en temps rècord els joves. El jutge considera una "veritat judicial" que va morir en l'explosió d'Alcanar, però algunes acusacions com la que pilota Jaume Alonso Cuevillas no ho tenen tan clar. Ho va manifestar en diverses ocasions durant el judici i també ara que ha sortit la sentència: la mort de l'imam no està provada.

A la sentència, Guevara diu que les restes trobades a Alcanar "corresponen" a Es-Satty i treu importància al fet que la seva furgoneta aparegués dies després sense rastre d'empremtes dactilars o que algú fes servir el seu telèfon mòbil o accedís a la seva "bústia morta", que el grup terrorista utilitzava per comunicar-se. A més, hi ha dubtes també que no s'han resolt sobre quanta gent hi havia a la casa d'Alcanar en el moment de l'explosió. Un quart home que hauria estat al xalet quan els explosius van detonar continua sense ser identificat.

Ni relació amb el CNI ni responsabilitat de l'Estat

La relació de l'imam amb els serveis secrets espanyols també s'ha obviat a la sentència i el jutge Guevara es va encarregar durant el judici d'evitar que els interrogatoris anessin en aquesta línia. Es-Satty va tenir contacte amb membres del CNI quan complia condemna a la presó de Castelló per tràfic de drogues. El procediment normal hauria estat l'expulsió del país, però en el seu cas no va passar i se li va concedir un permís de residència de llarga durada amb el vistiplau de l'Advocacia de l'Estat. La sentència defuig tot això i no fa esment a cap relació de l'imam amb el CNI.

En la mateixa línia, el tribunal eximeix l'Estat de cap responsabilitat en els fets. "No hi ha cap base per atribuir a l'Estat cap responsabilitat", remarca el jutge Guevara. Així, nega que les víctimes que demanaven indemnitzacions per aquesta via hi puguin accedir i també descarta negligències en el fet que els membres de la cèl·lula de Ripoll compressin precursors d'explosius a Espanya en quantitats importants sense aixecar sospites. Aquests elements que inquieten les acusacions, que consideren que no s'ha volgut aprofundir en els fets.

No hi ha delicte d'assassinat

Una altra qüestió que no ha agradat a les acusacions tot i que era previsible per la manera com es va plantejar el judici és que no s'hagi condemnat els tres acusats per 16 delictes d'assassinat i 150 de temptativa. Aquests últims dies, Cuevillas ha recordat que hi ha jurisprudència que sosté que Chemlal, Oukabir i Ben Iazza haurien pogut resoldre per les morts en els atacs a Barcelona i Cambrils. Finalment, el jutge ho ha descartat i ha condemnat els tres joves pels delictes d'organització terrorista, fabricació i tinença d'explosius de caràcter terrorista i estralls en temptativa de caràcter terrorista.

La via exterior i Estrasburg

El cas del 17-A acaba aquí? No encara. La sentència de l'Audiència Nacional es pot recórrer i les acusacions ho faran. Quan s'exhaureixi la via espanyola, la causa es podrà portar al Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), a Estrasburg. Paral·lelament, acusacions com la de Jaume Alonso Cuevillas treballen per portar el cas a jurisdiccions estrangeres de la mà de les víctimes d'altres països per mirar de posar llum als punts foscos que encara hi ha sobre els atemptats. El cas encara no està tancat.